

1304

En januarimorgon började det snöa och det fortsatte hela dagen. Snötäckets tjocklek (i centimeter) var vid en specifik tid $20 + 2x$, där x är tiden räknat från klockan 12.00.

Beräkna och tolka uttryckets värde om $x = 4$.

Vi sätter in 4 i stället för x i uttrycket.

$$20 + 2x = 20 + 2 \cdot 4 = 20 + 8 = 28$$

$x = 4$ motsvarar kl. $(12 + 4) =$ kl. 16.

Svar: Klockan 16.00 är snötäckets tjocklek 28 cm.

1

1305 Förenkla uttrycken.

- a) $x + x + x$ c) $-b + 5b$
b) $4z + 7z$ d) $9n - 8n$

1306 Förenkla uttrycken.

- a) $4x + 3x + 6 - 2$ c) $3x - 1 - x + 4$
b) $5a + 10 - 3a - 9$ d) $6a + 3 - a - 8$

1307

Om man hyr en skylift i x dagar kostar det $(800 + 700x)$ kr.

Vad kostar det att hyra skyliften i

- a) 2 dagar
b) en vecka?

1308 Bestäm värdet av uttrycken.

- a) $4 - 2a$ om $a = 3,5$
b) $\frac{4a + 21}{5}$ om $a = 6$
c) $160 - 0,14y$ om $y = 100$
d) $6y - 4$ om $y = -3$
e) $140 - y$ om $y = -8$

1309 Wilmer ska förenkla $4x - x$. Han svarar felaktigt 4.

- a) Hur kan han ha tänkt?
b) Ange rätt svar och förklara hur man kan tänka.

1310 Beräkna värdet för uttrycket $3x + 4 - 2x - 6$ om $x = 3$

- a) före förenkling
b) efter förenkling.
c) Jämför och kommentera svaren i a) och b).

1311 Linnea har x kr.

Skriv ett uttryck för hur mycket pengar hon har i kronor om hon

- a) får 50 kr
b) ger bort 20 kr
c) får dubbelt så mycket som hon har.

- 1312** Beräkna uttryckets värde om $a = 2$ och $b = 3$.
- a) ab^2 c) $(a + b)^2$
 b) $(ab)^2$ d) $ab + b^3$
- 1313** Ture fiskar lax. Den första fisken han får är x m lång. Skriv ett uttryck för längden på nästa fisk om den är
- a) 0,5 m längre
 b) en och en halv gånger så lång
 c) är 75 cm kortare
 d) nästan dubbelt så lång, det fattas 0,1 m.
- 1314** I en idrottsklubb finns sammanlagt 86 juniorer och seniorer. Skriv ett uttryck för antalet juniorer om antalet seniorer är x .

- 1315** En summa pengar, a kr, halveras. Vilka av följande uttryck beskriver detta?

$$\frac{a}{2} \quad \frac{1}{2a} \quad \frac{1}{2}a \quad \frac{2}{a} \quad 0,5a$$

- 1316** Trafikskolan i det inledande exemplet har en konkurrent som tar 4500 kr i fast avgifter och 550 kr/körlektion.
- a) Ställ upp ett uttryck för hur mycket det kostar att ta x lektioner.
 b) När är konkurrenten billigare än trafikskolan i det inledande exemplet?
 Pröva dig fram.

ÖVNINGSKÖR

- 1317** En bil bromsar in. Hastigheten i km/h efter t sekunder kan beräknas med uttrycket $72 - 8t$.
 Beräkna och tolka uttryckets värde då
- a) $t = 0$ b) $t = 4,0$

2

- 1318** I en vedugn stiger temperaturen med konstant hastighet. Ugnens temperatur i grader Celsius kan beräknas med uttrycket $100 + 3x$, där x är antalet minuter efter kl. 09.00.

Beräkna och tolka uttryckets värde om

- a) $x = 25$ b) $x = -20$

- 1319** Beräkna värdet av $4ab - 2a^2$ om

- a) $a = -1$ och $b = 3$
 a) $a = 0,3$ och $b = 0,5$

- 1320** Beräkna uttryckens värde när $x = -6$ och $y = -2$

- a) $5x - y + 3$ c) $\frac{x + y}{y}$
 b) $\frac{x}{y} + x$ d) $5x - (2y + 3)$

3

- 1321** Beräkna uttryckens värde för

$$x = \frac{2}{3} \text{ och } y = \frac{3}{5}$$

- a) $2x - 4/y$ b) $3x^2 - 5y^2$

- 1322** Vilket uttryck har störst värde om $x = -1$?

A $x^3 - x^2 + x$ **B** $\frac{-x^3 + x^2 - x}{x - 1}$

- 1323** Livia påstår att värdet av uttrycket a^5 alltid är större än värdet av a^4 .

Stämmer det?

Motivera med exempel.